

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 203/24

U Luxembourg 19. prosinca 2024.

Presuda Suda u spojenim predmetima C-244/24 | [Kaduna]¹ i C-290/24 | [Abkez]²

Privremena zaštita raseljenih osoba iz Ukrajine: država članica koja je proširila tu zaštitu na određene kategorije osoba, povrh onoga što se zahtijeva pravom Unije, može im oduzeti navedenu zaštitu, pri čemu ne mora čekati okončanje privremene zaštite odobrene na temelju prava Unije

Nizozemska tijela prvotno su odlučila proširiti mehanizam privremene zaštite raseljenih osoba iz Ukrajine na druge kategorije osoba, uz one obuhvaćene pravom Unije. Ta su tijela nakon toga ipak odlučila oduzeti pravo na tu fakultativnu zaštitu. Sud u svojoj presudi potvrđuje da u takvom slučaju država članica u načelu može tim osobama oduzeti privremenu zaštitu prije nego što se okonča privremena zaštita odobrena na temelju prava Unije. Međutim, u odnosu na te osobe ne može se donijeti odluka o vraćanju sve dok je ta fakultativna zaštita na snazi.

Europska unija je 2022., nakon invazije ruskih oružanih snaga na Ukrajinu, uspostavila mehanizam privremene zaštite raseljenih osoba iz Ukrajine³. Taj se europski mehanizam obvezno primjenjuje i. na ukrajinske državljane, ii. na osobe bez državljanstva i državljane trećih zemalja, osim Ukrajine, koji su uživali međunarodnu zaštitu, iii. na članove obitelji tih prvih dviju kategorija i iv. na osobe bez državljanstva i državljane trećih zemalja, osim Ukrajine, koji imaju dozvolu stalnog boravka u Ukrajini i koji se ne mogu vratiti u sigurne i trajne uvjete u svoju zemlju ili regiju podrijetla.

Međutim, države članice mogu proširiti tu privremenu zaštitu na bilo koju drugu kategoriju raseljenih osoba iz Ukrajine zbog istih razloga.

Nizozemska tijela najprije su priznala pravo na privremenu zaštitu svim nositeljima ukrajinske dozvole boravka, uključujući privremenu dozvolu boravka. Međutim, ta su tijela nakon toga odlučila ograničiti takvu zaštitu na užu kategoriju osoba, odnosno nositelje ukrajinske dozvole stalnog boravka. Više osoba koje nemaju takvu dozvolu stalnog boravka, ali kojima je u Nizozemskoj već odobrena **fakultativna privremena zaštita**, pokrenulo je postupak pred nizozemskim sudovima.

Nizozemsko državno vijeće i Sud u Haagu, stalna služba u Amsterdamu, uputili su Sudu pitanja o tome može li država članica okončati fakultativnu zaštitu odobrenu u tom kontekstu i na koji način.

U svojoj presudi Sud podsjeća na to da je mehanizam privremene i neposredne zaštite, kojim se izražava načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama u provedbi politike azila, izniman i da treba biti ograničen na slučajeve masovnog priljeva raseljenih osoba.

U tom okviru država članica koja je **određenoj kategoriji osoba odobrila fakultativnu privremenu zaštitu u načelu može tim osobama oduzeti pravo na tu zaštitu**. Države članice mogu odlučiti o trajanju fakultativne privremene zaštite koju odobravaju, pod uvjetom da takva zaštita ne počinje prije i ne prestaje nakon privremene zaštite koju odobravaju institucije Unije.

Usto, ta je država članica dužna korisnicima fakultativne privremene zaštite odobriti dozvolu boravka koja im omogućuje boravak na njezinu državnom području sve dok im se ta zaštita ne oduzme.

Iz toga slijedi da, sve dok te osobe i dalje imaju pravo na fakultativnu privremenu zaštitu, one zakonito borave na državnom području države članice o kojoj je riječ. Stoga se na njih ne može primijeniti odluka o vraćanju prije nego što država članica o kojoj je riječ okonča tu fakultativnu zaštitu.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

³ [Provedbena odluka Vijeća \(EU\) 2022/382](#) od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite